

EMMA

NR. 4 - JUNI 2022

IN DIT NUMMER:

ZOMERVERHAAL

**INTERVIEW MET
HANS SOMER**

**HET FOTOALBUM VAN
TINY HEIDSTRA**

UIT DE OUDE DOOS

**10 VRAGEN AAN
ROOS PRASTER**

**DE VERZAMELING VAN
TINY RIETMAN**

**MAGAZINE VOOR BEWONERS EN BETROKKENEN
VAN ORANJE NASSAU'S OORD EN DE RIJNHOF**

Omslag en hierboven:
Berenklauw
© cofre

INHOUD

Voorwoord	4
De cliëntenraad: van de voorzitter	5
De cliëntenraad: de leden	6
Poëzie	7
Interview: mijnheer Krijgsman	8
Puzzel	10
Uit de oude doos	11
10 vragen aan Roos Praster	12
Koken met Emma	13
Uit het Reeënbosch: mijnheer Landman	14
Zomerverhaal	16
Interview Hans Somer	17
Fotoalbum van Tiny Heidstra	20
Tegeltjeswijsheden	22
Jubileum: Boswachter Frans Alberts	23
De verzameling van Tiny Rietman	26
Algemene informatie	27

VOORWOORD

De Emma is een groeiend succes. Dat komt dankzij u. Het is heel erg fijn dat we zoveel positieve reacties krijgen. De kopij komt steeds sneller binnen. Het is dan ook de bedoeling dat de Emma echt een blad wordt voor en van onze bewoners en hun familieleden, vrienden en andere betrokkenen.

In deze aflevering vindt u weer veel moois. Onder andere een exclusief interview met Zinzia-bestuurder Hans Somer. Ook is er een portret in opgenomen van maar liefst twee honderdjarige bewoners en hebben we tien vragen gesteld aan Roos Praster, helpende op Oranje Nassau's Oord.

We willen voor de komende edities van de Emma graag zoveel mogelijk ideeën, verhalen en andere informatie van u ontvangen, die we in het blad kunnen delen. En niet te vergeten verzamelingen voor de vitrine in Brasserie Emma en foto's voor het fotoalbum.

En dan nog dit:

De afgelopen tijd is Marjolein Vermeij, de entertainer van Oranje Nassau's Oord, druk bezig geweest met het regelen van een digitaal draaiorgel voor de bewoners van Zinzia. In de vorige Emma hebben we daar ruim aandacht aan besteed. Op zaterdag 9 april werd het orgel in België opgehaald. Terug op Oranje Nassau's Oord werd Marjolein (onderaan de pagina met blauwe jas) warm onthaald door bewoners en leden van de carnavalsvereniging, die aan de koop bijdroeg. Ook de familie van één van de bewoners van Oranje Nassau's Oord was aanwezig. De familie doneerde een digitaal buikdraaiorgel!

We nemen onze hoed af voor Marjolein!

Veel leesplezier en tot de volgende Emma!

De redactie

DE CLIËNTENRAAD

VAN DE VOORZITTER

In de vorige Emma heeft u al kunnen lezen dat wij als cliëntenraad eten en drinken als thema hoog op onze prioriteitenlijst hebben staan. Op 26 januari jl. stond er in De Gelderlander een artikel van ziekenhuis Rijnstate getiteld "Iedere dag rauwkost voor onze patiënten Rijnstate". Een onderwerp dat mede voor Zinzia relevant is, vooral ook in het kader van het Nationaal Preventieakkoord. In dat akkoord staat dat alle ziekenhuizen (en verpleeghuizen) in 2030 een gezond voedingsaanbod moeten hebben. Waarom wachten tot 2030 zo dachten wij. Meer groenten, rauwkost en fruit kan toch ook nu al?

Maar wat dacht u van zout? Het is in zijn algemeenheid wel bekend dat er te veel zout in allerlei producten zit en er bovendien bij maaltijdbereidingen vaak nog zout wordt toegevoegd. Te veel zout heeft een negatieve invloed op de bloeddruk en de nierwerking en betekent vooral bij oudere mensen een groter gezondheidsrisico. Door beter te letten op zout kan er al gezondheidswinst worden geboekt.

Wij hebben dit in onze informele vergadering uitgebreid besproken en daarna het punt ook ingebracht in onze centrale cliëntenraad. Daar ging men unaniem akkoord om dit punt onder de aandacht van onze bestuurder en directeur Zorg en Behandeling te brengen. Wat is het beleid van Zinzia in deze? Op onze vraag hebben we inmiddels een reactie ontvangen en binnenkort volgt er een uitnodiging voor een afspraak. Wordt dus vervolgd.

Tot slot wens ik u veel leesplezier in deze nieuwe editie van de Emma, de vierde alweer.

Cees Kroon

DE CLIËNTENRAAD

DE LEDEN

Van links naar rechts onderaan de pagina ziet u de leden van de Cliëntenraad. In Emma nr. 2 stelden we ze al aan u voor. De leden zijn gekoppeld aan een aantal afdelingen. Bij vragen of problemen kunt u ze gerust mailen of aanspreken. Van links naar rechts:

Naam	Contactpersoon voor:	Emailadres
Cees Kroon (voorzitter)	Puntbosch / Sterrenbosch	cees.kroon@zinzia.nl
Marian van Swinderen	Grunsfloort /Laankamp/De Looijen/ Keijenbergr/Domeinbosch/Prinsenbosch	marianne.vanswinderen@gmail.com
Hans Klinkenberg	Hans is geen contactpersoon voor een afdeling	
Wim van Vuure	Heukelom/Het Broek/Wijstee/ Tiendekamp	wvanvuure@upcmail.nl
Kees van der Meiden	Grunsfloort /Laankamp/De Looijen/ Keijenbergr/Domeinbosch/Prinsenbosch	info@keesvandermeiden.nl
Cornelie Brits	Het Reeënbosch Amaliahof/Julianahof/Wilhelminahof	corneliebrits@icloud.com
Riet Stoop	Koningsbosch/Huchtbosch De Rijnhof	stoopriet@gmail.com
Gerrit Welink	Groenendaal/Oostereng/Dorschkamp/ De Harten	gerritwelink@gmail.com

POËZIE

ZOMER

Ik zat waar zon op 't warme water scheen
En gele bloemen bloeiden aan de kant;
Het grazend vee ging door de weiden heen,
De zomerlucht hing walmend over 't land.

De wilgen waren zilverbleek en stil
Voor 't stralend blauw, van wolk en nevel vrij;
Een glazenmaker vloog, met lichtgetril
Op 't parelmoerig vleugelgaas, voorbij.

De schuwe vissen, in 't koeldonker diep,
Verschoten snel, of stonden lang op wacht,
Waar d'aarde zich, in beeld, nog schoner schiep,
Dromend de zomerdroom van eigen pracht.

En over 't hooiland, waar een wagen stond
Met vers-groen gras te geuren in de zon,
En verder waar het drachtig korenblond
Met brede golving boog ten horizon,

Tot waar een scheem'rend bos zich
flauw verhief,
De wereld wegsmolt in der hemelen
gloed,
Dreef mijn gedacht, hoe schoon
de dag was, lief
Uw schone ziel verlangend tegemoet.

Frans Bastiaanse (1868 -1947)

*Wilhelm Ange François Bastiaanse
schreef veel prachtige natuurlyriek.*

*Zijn impressionistische stijl was
duidelijk beïnvloed door de
Tachtigers, die hij erg bewonderde.
Dit was een vernieuwingsbeweging
die in zijn tijd voor een revolutie in de
Nederlandse literatuur zorgde.*

INTERVIEW

MIJNHEER KRIJGSMAN

"Hoe je 100 jaar wordt? Ik trek me nergens een fluit van aan."

Mijnheer Krijgsman heeft de respectabele leeftijd van 100 jaar bereikt. We mochten met hem in gesprek om terug te kijken op zijn leven en hoe hij uiteindelijk bij ons verpleeghuis Oranje Nassau's Oord is terechtgekomen. Meneer Krijgsman zit gewoonlijk in de huiskamer. Hij vindt het gezellig om daar mensen te ontmoeten. Voor ons gesprek zitten we even rustig op zijn kamer.

Voorman bij Akzo

We zijn benieuwd wat mijnheer Krijgsman zijn beroep is geweest. Hij vertelt er graag over: "Ik werkte bij Akzo in de fabriek. In ploegendienst. Ik heb er veertig jaar gewerkt. Dat is helemaal niet zo lang. Als je gezond blijft, gaat het vanzelf. Na een opleiding werd ik al snel voorman. Het was een mooie tijd."

Mooie momenten

We zijn benieuwd van welke periode in zijn leven hij het meest heeft genoten. "Dat was toen ik jong was en ook tijdens mijn huwelijk was het fijn. Ik heb nog één zus en twee kinderen van 58 en 60 jaar. Mijn generatie is er niet meer. Dat is jammer. Maar mijn familie komt regelmatig op bezoek."

Gevormd door de oorlog

Nadat we het over de fijne jaren hadden, kwamen de minder mooie verhalen naar boven. “Ik heb in de oorlog veel nare dingen meegemaakt. Zo heb ik bijvoorbeeld drie jaar in de gevangenis gezeten. Eerst in Scheveningen daarna in Duitsland. Dat was een zware tijd. Ik ben gevlucht en uiteindelijk niet vervolgd. Als je zoiets meemaakt, word je daar sterk van.”

Hoe word je honderd jaar?

Op de vraag hoe mijnheer zo oud kon worden zegt hij: “Ik leg heel veel naast me neer. Ik trek me nergens een fluit van aan. Wat moet, dat doe je. Maar verder moet je proberen te zorgen dat je geen problemen krijgt. Dat is niet altijd gemakkelijk hoor, maar ik denk: laat maar komen. Je moet het leven aankunnen, dat lukt mij goed. Als je de oorlog hebt meegemaakt zoals ik, kun je later veel meer aan. Ik maak me wel zorgen over de oorlog in Oekraïne. Ik ben kort getrouwd geweest met een vrouw uit Oekraïne. Het is afwachten hoe het daar gaat.”

Oranje Nassau's Oord

Tot voor kort woonde mijnheer Krijgsman nog thuis, in Apeldoorn. Hij vertelt hoe hij bij Oranje Nassau's Oord terecht is gekomen. “Mijn vrouw en ik woonden tot eind 2021 nog zelfstandig. We konden ons prima redden samen. Toen mijn vrouw afgelopen jaar op 96-jarige leeftijd overleed, kon ik niet meer thuis blijven wonen. Ik verhuisde naar Oranje Nassau's Oord. Een fijne plek. De verhuizing is me erg meegevallen, ik had er geen last van. Ik ben blij dat ik hier kan wonen. Verlang ook niet meer naar huis. De verhuizing viel me reuze mee.”

Natuurlijk willen we ook weten waaraan hij moest wennen. “Als ik naar het toilet moet 's avonds, dan moet ik soms even wachten. Dat was wel even wennen. Toen ik nog thuis woonde liep ik zelf naar het toilet en dat wil ik dan nu ook doen. Maar dat vinden de verpleegsters niet goed, ik kan zomaar vallen, mijn benen willen niet meewerken. Dat begrijp ik wel, maar ik moet eraan wennen dat ik het zelf niet meer kan”.

Hobby's

Mijnheer Krijgsman gaat met zijn tijd mee. “Ik doe elke avond kaartspelletjes op mijn computer.” Zijn moderne tablet ligt op zijn nachtkastje. Maar 's nachts blijft die daar liggen. Verder kijkt hij uit naar het voorjaar. “Zodra mijn benen weer beter meewerken, ga ik graag weer naar buiten.”

PUZZEL

$$\text{Ice Cream Cone} + \text{Ice Cream Cone} + \text{Ice Cream Cone} = 30$$

$$\text{Ice Cream Cone} + \text{Man} + \text{Man} = 20$$

$$\text{Man} + \text{Sunglasses} + \text{Sunglasses} = 9$$

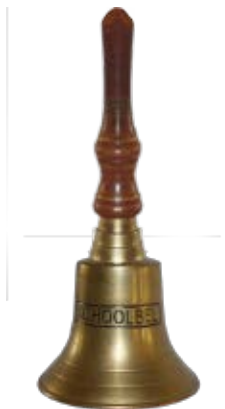
$$\text{Ice Cream Cone} + \text{Man} \times \text{Sunglasses} = ?$$

UIT DE OUDE DOOS

DE HERINNERINGEN VAN GERRIT WELINK

Weet U nog wel van toen? Die 'goeie ouwe tijd'? Hier volgen impressies uit de tijd dat ik op school zat. Misschien vindt u het leuk om in de volgende editie uw verhaal te vertellen? Neem dan contact op met de redactie. (Zie pagina 27).

Op de eerste foto rechts ziet u mijn schoolklas in 1955. Wat waren we toch lief en zoet allemaal! We luisterden goed naar de juffrouw en meester en schrijven deden we met een kroontjespen en inkt uit het potje in de bank. Heel vaak kwam er een vlek op het papier. Dan moesten we het werk overmaken.

Als de bel ging mochten we een kwartiertje buiten spelen. Dat noemden ze 'Speelkwartier'. We mochten dan knikkeren of tollen. Na schooltijd moesten we snel naar huis, meehelpen op het land bij het aardappels rooien. Het was niet altijd leuk, maar

daarvoor was er een spreuk: "Wie niet werkt, zal ook niet eten."

Daarna werd het vakantietijd. We kregen een schoolrapport. Dat was best spannend. Moest je het nog een jaartje over doen of mocht je naar de volgende klas?

Het is al jaren geleden dat dit allemaal gebeurde, maar mijn herinneringen aan deze tijd zijn springlevend!

10 VRAGEN AAN: ROOS PRASTER

- 1** Wie ben je?
Mijn naam is Roos Praster.
- 2** Wat is je functie bij ONO?
Ik ben helpende op de afdelingen Domeinbosch en Prinsenbosch.
- 3** Hoe lang werk je hier al?
Al bijna 20 jaar.
- 4** Op welke dagen ben je er?
Ik werk volgens rooster, maar op vrijdag ben ik er niet.
- 5** Wat vind je heel erg leuk in deze baan?
Dat ik met soms kleine dingen, veel kan bereiken met de huidige doelgroep.
- 6** Waar ben je opgegroeid?
In Velp (Gelderland).
- 7** Wat zijn je hobby's?
Olifantjes verzamelen. Koken, tuinieren.
En natuurlijk oma zijn!
- 8** Wat is je favoriete plekje bij ONO?
Het balkon van kamer 7 en 9 op Domeinbosch.
Daar geniet ik van het mooie uitzicht.
- 9** Wat is jouw levensmotto?
"Leef je leven".
- 10** Heb je zelf nog een vraag?
"Is er ergens een blik met vrijwilligers,
vooral om te wandelen met bewoners?"

KOKEN MET EMMA

AARDBEIENGEBAKJES EN TRIFLE

Aardbeien worden ook wel “zomerkoninkjes” genoemd. Wist u dat? Daarom is dit een toepasselijk recept voor deze tijd van het jaar. Met aardbeien maakt je overal wat lekkers van!

Ingrediënten voor de botercake: 200 g boter, 200 g suiker, 200 g bloem, 4 eieren, snufje zout en 1 zakje vanillesuiker.

Bereidingswijze: Roer de boter met de suiker tot room. Voeg stuk voor stuk de eieren toe. Klop tot een luchtige schuimige massa. Voeg zout, vanillesuiker en gezeefde bloem toe. Meng alles tot een egaal beslag. Schenk het beslag in een ingevette cakevorm en bak de cake in ongeveer 45 minuten in een voorverwarmde oven (150 graden) met een bakblik op de richel boven de cake (zo kan de cake eerst rijzen). Bak de cake daarna nog ongeveer 30 minuten zonder bakblik erboven. Prik er met een breipen in. Wanneer deze er schoon uitkomt, is de cake gaar.

Aardbeien gebakje: snij een plak cake en doe er slagroom en natuurlijk veel aardbeien op.

Aardbeien trifle: bedek een glazen schaal met lange vingers. Sprenkel er sherry over of siroop. Verdeel er schoongemaakte aardbeien over met een beetje suiker. Bedek met slagroom en vanillevla. Garneer met nog meer aardbeien!

Tips:

- Eet aardbeien met ijs en/of slagroom.
- Doe aardbeien op een beschuit of boterham, eventueel met een beetje suiker.
- Eet aardbeien op een pannenkoek met wat poedersuiker. Eet zelfgemaakte aardbeienjam op een broodje.

UIT HET REEËNBOSCH

MIJNHEER LANDMAN

“Als ik thuiskom, heb ik veel te vertellen”

De heer Landman (75 jaar) woont thuis met zijn vrouw en bezoekt vier dagen per week Dagbehandeling Het Reeënbosch bij Oranje Nassau's Oord. We ontmoeten hem bij het hertenkamp. Daar brengt hij een paar keer per week het oude brood dat zijn vrouw thuis overhoudt. Samen met zorgmedewerkster Karin heeft meneer Landman verschillende foefjes om de reeën te lokken, maar dit keer hebben de dieren er niet zoveel zin in. Het brood wordt weer ingepakt. Morgen is er een herkansing. Een mooie reden om opnieuw te gaan.

Veel gezelligheid

Het is al snel duidelijk dat meneer Landman van gezelligheid houdt. Vroeger, toen hij nog opperman was in de bouw, had hij altijd zijn radio bij zich. Het liefst luisterde hij naar smartlappen. Maar ook de Britse gitarist Eric Clapton was favoriet. Ook bij de Dagbehandeling is zijn muziek vaak te horen.

Mijnheer Landkamp bij het hertenkamp van Oranje Nassau's Oord

“Ik hou ervan naar muziek te luisteren. Bij de Dagbehandeling komt iemand regelmatig met een accordeon en een drumstel om muziek te maken. Daar geniet ik van. Ik hou van die gezelligheid.”

Biljarten

Meneer Landman vertelt verder: “De biljartvereniging uit de buurt komt een paar keer per week bij Oranje Nassau's Oord om een balletje te stoten. Ik zit er graag bij te kijken. Ik moet dan wel stil zijn, anders raken zij uit hun concentratie. Maar ik volg

alle ballen die ze verplaatsen.”

Films uit de oude doos

“Bij de Dagbehandeling kijken we ook naar oude films. Mijn vader draaide zelf films in de bioscoop. We waren met zes jongens thuis. We kregen allemaal tips van mijn vader en bleven altijd veel mooie oude films bekijken.”

Waarom komt u bij Het Reeënbosch?

“Mijn vrouw kon mij niet meer alleen verzorgen, daarom ga ik naar de Dagbehandeling. Ik vind het fijn hier en als ik eind van de middag thuiskom heb ik veel te vertellen. Ik spreek mensen, leg een puzzel, samen met een vrijwilliger fietsen we Renkum door op de duofiets.... Je hoeft je hier niet te vervelen.”

Vervoer goed geregeld

“Het vervoer is goed geregeld. Vriendelijke chauffeurs halen me 's morgens op met een busje. Ze bellen zelfs even als ze eraan komen. En om 16.00 uur 's middags komen ze weer voorrijden om me naar huis te brengen. Ze hebben me nog nooit laten zitten”, zegt hij.

ZOMERVERHAAL

DE LEEUWERIK EN DE BOER

De hemel was blauw en de zon gaf de korenvelden een gouden tintje. Goed verborgen tussen de korenaren woonde een leeuwerik met haar kinderen. Boven hun kopjes wuifden de volle, zware korenaren in het warme zomerbriesje. Moeder Leeuwerik was in deze tijd van het jaar bijzonder waakzaam. Ze luisterde elke dag of ze al het geluid van de maaiers hoorde en vroeg haar kinderen dat ook te doen. "Denk er om", zei ze, "dat je het me direct zegt, als je iets vreemds ziet of hoort. Want als de maaiers beginnen, moeten we een nieuw onderkomen zoeken."

De tijd verstreek en de kleine leeuweriken dartelden in de zon en doken kwetterend het hoge akkergras in.

Op een morgen onderbrak de stem van de boer hun spel. Ze kropen dicht bij elkaar en luisterden. "Het is de hoogste tijd," zei hij in zichzelf. "Ik moet de burens bij elkaar roepen om me te helpen maaien." De jonge vogels vlogen snel naar hun moeder met het nieuws en waren vreselijk bang.

"Er is tijd genoeg, kinderen," stelde deze hen gerust. "Als de boer op de hulp van zijn burens rekent, zal dat echt nog wel even duren."

Enkele dagen later kwam de boer terug, vergezeld van zijn grote en ongeduldige zoon. "Het koren is rijp voor de oogst," zei de zoon. "We zullen onze ooms en neven oproepen om ons te helpen. Op de burens wachten duurt te lang". De jonge leeuweriken beefden van angst. Maar eenmaal terug op het nest zei hun moeder: "Wees niet bang, die neven en ooms hebben zelf landerijen. Die zullen heus niet zo snel komen. Maar luister wel goed naar wat de boer de volgende keer zegt."

Twee dagen later waren de boer en zijn zoon er weer. "De korrels vallen al uit de aren en er is nog niemand aan het werk," zei de boer met een zorgelijk gezicht. "We kunnen niet langer wachten. We gaan onze zeisen scherpen en het koren zelf maaien. Morgen al!"

En voor de derde keer schrokken de kleine vogels en vlogen zo hard ze konden naar hun moeder. "Inderdaad," zei zij, toen ze het verhaal hoorde, "het is nu tijd om te vertrekken. En zonder verdere plichtplegingen dreef ze haar kinderen de lucht in om samen een nieuw huis te zoeken."

INTERVIEW

HANS SOMER

"Er zit weer dynamiek, leven en ambitie in de organisatie."

"Ik ben 58 jaar en werk al 33 jaar in de zorg. Daar ben ik bij toeval ingerold. Na de middelbare school ben ik, twijfelend tussen de universiteit in Amsterdam en de sportacademie, naar de Academie voor Lichamelijke Opvoeding in Arnhem gegaan. Daar was veel aandacht voor filosofie, psychologie en orthopedagogiek. Daarna werd ik docent bewegingsonderwijs op een internaat voor moeilijk opvoedbare jongeren. Deze doelgroep intrigeerde mij zeer. Vervolgens kwam ik als groepsleider en gymnastiekleraar terecht in de gesloten justitiële jeugdzorg. Daar kreeg ik te maken met jongeren die zware delicten hadden gepleegd en leden aan ernstige persoonlijkheidsstoornissen. Ondertussen studeerde ik orthopedagogiek. Uiteindelijk heb ik 20 jaar in de jeugdzorg gewerkt. Als uitvoerende, maar later ook als directeur van een particuliere justitiële jeugdinrichting voor jeugd tot 23 jaar, die begeleid en behandeld moest worden op de weg terug naar de maatschappij. Daarna ben ik tien jaar directeur geweest van een organisatie binnen de gehandicaptenzorg, een andere kwetsbare groep, waarin met name mensen werden behandeld die onaangepast, agressief, seksueel ontremd en verstandelijk beperkt zijn. We hebben daar de organisatie en de zorg heringericht en panden gerenoveerd.

"Ik vind het heel erg belangrijk om de behandelopdracht voor de kwetsbare groepen in de tehuizen zo goed mogelijk te regelen. Het gaat niet alleen over zorg zelf, maar over de combinatie van vastgoed, de kwaliteit van zorg en behandeling, de hoeveel geld die er nodig is, ICT en personeelsbeleid. Dan pas kun je goede zorg leveren."

"Uiteindelijk ben ik in 2019 bewust de ouderenzorg ingestapt en bij Zinzia aan de slag gegaan. Bij Zinzia moest een hoop gebeuren en

daar kwam Corona ook nog eens overheen. De nieuwbouw is onder andere gerealiseerd. We zijn continu bezig de zorg te verbeteren. Daar is nog wel een paar jaar voor nodig, al ben je natuurlijk nooit klaar. Er liggen nogal wat beren op de weg: minder geld, minder personeel en minder vrijwilligers, maar wel een zware complexe maatschappelijke opdracht.”

“Er gaat veel gebeuren in deze sector. Door de vergrijzing ontstaat een probleem met de financiering, het inzetbare personeel en de kwaliteit van de zorg. De politiek wil dat ouderen zo lang mogelijk thuis blijven wonen met alle problemen die zich daarbij voordoen. Dat vraagt om ondersteuning vanuit buurt- en thuiszorg, vrienden en familie in combinatie met zorg via het scherm.

Als alle ouderen in de toekomst naar verpleeghuizen toe zouden gaan, dan moeten we er zo’n 100.000 plaatsen bij bouwen. Dat gaat niet lukken met het huidige geld en personeel. Het betekent simpel gezegd dat mensen die thuis wonen slechter en eenzamer worden en dat alleen de negentig plusser met zware dementie naar het verpleeghuis gaat. Ouderen zullen steeds meer op zichzelf en hun netwerk zijn aangewezen, als ze dat al hebben. Verpleeghuizen zijn gedwongen naar de palliatieve zorg op te schuiven, waarnaast plaats blijft voor revalidatie en dagbehandeling. Zij kunnen dit probleem niet oplossen. Daar zijn alle betrokken partijen voor nodig en we moeten er nu aan gaan werken. Anders lopen we vast met elkaar.”

“Er is een verandering in het denken over ouderenzorg waarneembaar, maar het gaat nog steeds over het bijbouwen van voorzieningen. De bemensing zal moeten gebeuren met mantelzorgers, familie en vrijwilligers, maar die groep neemt in grootte af met het slinken van de beroepsbevolking. Natuurlijk zullen mensen aan de andere kant ook langer gezond blijven en er zullen doorbraken zijn in de medische en technologische wereld, waardoor het aantal mensen met dementie minder snel gaat stijgen. Maar of dat snel genoeg gaat is de vraag. Al die verhalen over robots klinken heel leuk, maar die verkeren nog in een experimentele fase. Het blijkt overigens dat de inzet van robots in de zorg op mensen die niet meer helemaal in de realiteit zitten een positief effect heeft, los van de vraag in hoeverre dat ethisch verantwoord is. De tijd zal het leren.”

“Ik ben er trots op hoe we door de Coronaperiode zijn gekomen. Er zit weer dynamiek, leven en ambitie in de organisatie. Het gaat weer over de inhoud: hoe

kunnen we ons werk goed blijven doen? Er gebeurt heel veel goeds, maar het is belangrijk te blijven ontwikkelen en verbeteren. De techniek en de ICT, onze processen, de continuïteit van de personele inzet, de kwaliteit van de zorg: we moeten creatief zijn in hoe we dingen slimmer kunnen organiseren zodat je met minder mensen toch kwaliteit kunt leveren.”

“Over de administratieve druk op de zorg wordt door sommige politici nogal ongenueanceerd aan de bel getrokken. Ze hebben niet in de gaten dat juist de wet- en regelgeving die vanuit onder andere de politiek op ons afkomt die druk verhoogt.

Aan de ene kant roept men dat we die controlesystemen moeten schrappen, maar aan de andere kant wil men alles verantwoord zien. Het is de grote behoefte van de politiek om te beheersen en te controleren. Om de controle op de uitvoering mogelijk te maken heb je systemen nodig.

Al vijftig jaar lang is men in de zorg gericht op opleidingen, functies en functie eisen, diploma's en jaarlijks herhaalde trainingen en cursussen. Daarom gaat er heel veel tijd zitten in het aantonen dat je gekwalificeerd bent. Dan pas ben je bevoegd. Maar het gaat om het capabel zijn. Als je laat zien dat je iets goed kan ben je gekwalificeerd, zonder dat vast te leggen in allerlei systemen. We zullen op een hele andere manier naar inhoud, de uitvoering en verantwoording van zorg moeten kijken om de problemen die ons nog te wachten staan op te lossen.

Ondertussen hebben we met zorgbehoeftige mensen te maken die nabijheid nodig hebben. Dat betekent dat je aandacht hebt voor wat iemand belangrijk vindt, een kopje koffie samen drinken, het ergens over hebben, in plaats van elke dag verplicht douchen en dat registreren. En als iemand van 95, met een voldaan leven, graag een zachtgekookt eitje wil, omdat ze dat gewend is, dan moet dat gewoon kunnen. Maar de keukens in verpleeghuizen mogen sinds de salmonella vergiftigingen van jaren geleden geen zachtgekookte eieren meer leveren. Ik zou dan als bestuurder een brief aan deze mevrouw moeten sturen met de vraag of zij afstand wil doen van het aansprakelijk stellen van de organisatie mocht er een vergiftiging optreden. We zijn doorgeschoten in zekerheid, maakbaarheid en het willen vermijden van risico's. Er gebeurt heel veel goeds in de ouderenzorg, maar je zult voor de nabije toekomst wel een fundamentele keuze moeten maken: wat willen we nou eigenlijk met zijn allen?”

HET FOTOALBUM VAN

TINY HEIDSTRA, 100 JAAR!

"Het is een geweldige dag geweest! De kinderen kwamen en ook de burgemeester kwam mij feliciteren, dat vond ik heel bijzonder. We hebben het gevierd met familie en vrienden".

"Ik ben geboren in Leeuwarden op 9 maart 1922. Ik had hele lieve ouders! En ik had twee broers, één ouder dan ik, één jonger dan ik. Ik heb in Leeuwarden op school gezeten en had leuke vriendinnen. Ik heb leren schaatsen op de vaart en dan hoefde ik niet naar school".

"Mijn vader had een aannemersbedrijf en als kind vond ik het erg leuk dat zijn

naam op een groot bord stond boven de bouw. In crisistijden moest mijn vader veel rekeningen betalen, dat vond ik erg zielig voor hem. Het waren moeilijke tijden om verder te leren, daarom ben ik voor huishoudkundige gaan leren, samen met mijn vriendin Anke. Zij is later ook in de buurt van Wageningen komen wonen".

Tiny met Mireille Prins en Hans Somer van Zinzia

Tiny met dochter en zoon

"Ik heb een hele mooie jeugd gehad. Ik ontmoette mijn man toen ik 16 jaar was, hij was een vriend van mijn oudste broer. Mijn vader vond mij nog veel te jong, maar ik zei: "Ik wil die en geen ander!"

"Ik heb een heel goed huwelijk gehad met een hele lieve man. We kregen twee lieve kinderen, een dochter en een zoon. Dan

liep ik met de kinderwagen met mijn zoon er in en dan lette mijn dochter goed op of alles goed ging. Via Franeker en Oostzaan kwamen we in Wageningen te wonen. Daar heb ik 68 jaar gewoond".

In 2021 kwam ik op de afdeling Grunsfoort op ONO wonen. Het is hier prima wonen, erg mooi. Ik doe overal aan mee, ik geef me overal voor op. Ik ben dol op muziek en hou van gezelligheid en hoop hier nog enige tijd van te kunnen genieten!"

Met de burgemeester

TEGELTJES

**Een kastanje in je zak
geeft van jicht geen
last en ongemak**

**Gevoelens zijn nooit
misplaatst, maar
toch kunnen we ze
soms niet vinden.**

**Geniet van vandaag,
want morgen bestaat
nog niet**

**Een bejaarde is iemand
die zich de tijd kan
herinneren waarin
spek, eieren en
zonneshijn gezond
waren.**

JUBILEUM

BOSWACHTER FRANS ALBERTS

Vorige maand was het precies 25 jaar geleden dat het avontuur van Frans Alberts (62) op landgoed Oranje Nassau's Oord (ONO) begon. Samen met drie collega's en met ondersteuning van landgoedvrijwilligers zorgt hij voor dit prachtige stuk natuur dat zich uitstrekt over zo'n 170 hectare grond.

"Boswachter word je niet alleen, het zit in je"

"ONO bestaat uit weiland, park en bos; een geweldige combinatie", vertelt Frans enthousiast. Als kind al wist Frans dat hij boswachter wilde worden. "Boswachter word je niet alleen, het zit in je!" Hij groeide op in de bossen en begon op zijn twaalfde aan de Lagere Tuinbouwschool. Hij behaalde daarna diverse diploma's op het gebied van bosbouw, bomenzorg, het hoveniersvak, jacht en wild. Frans werkte bij een kwekerij, een bosbedrijf en later ook bij de milieupolitie, tot hij in 1997 dé vacature als boswachter bij Zinzia voorbij zag komen.

Frans Alberts met hond Mac voor zijn kantoor op Oranje Nassau's Oord

Oranje Nassau'Oord

"Ik ben verantwoordelijk voor het beheer van het landgoed én de bos- en tuindienst van de vier verpleeghuizen", vertelt Frans verder. "Mijn kantoor bevindt zich op ONO en was vroeger een lighal waar tuberculosepatiënten van licht en lucht konden profiteren." Bijna dagelijks maakt Frans, met hond Mac aan zijn zijde, een ronde over het terrein. "Hoe groeien de bomen? Wordt daar een

nieuw paadje gelopen? Waarom hangt hier ineens een bordje?” Zijn zintuigen draaien overuren en Frans is druk in de weer met de flora en fauna, maar ook zeker met meldingen. “Alles komt hier voorbij. Afvalstort, stroperij, loslopende honden, motorvoertuigen in het bos, mensen met metaaldetectoren en publiek dat na zonsondergang het bos betreedt. Geen dag is hetzelfde en juist dat past bij mij.” Frans is een buitenmens, een duizendpoot. “Ik heb veel kennis op allerlei vlakken en in deze functie komt dat goed van pas. Ook is het belangrijk dat je sterk in je schoenen staat. De grote mond die je soms krijgt wanneer je bezoekers aanspreekt op hun gedrag is niet altijd leuk. Maar ik heb te maken met wet- en regelgeving en bezoekers hebben niet altijd door dat ze te gast zijn in het leefgebied van planten en dieren.”

Seizoen en weer

Het werk is erg seizoens- en weersgebonden. “Grasmaaien en schoffelen kan bijvoorbeeld alleen bij droog weer. Na een flinke storm lopen we het bos na op loshangende takken en instabiele of omgewaaide bomen. Na aanhoudende regen controleren we de paden op gaten die we bijvullen terwijl we op warme zomerdagen juist sproeien in de parken. In het broedseizoen, tussen 15 maart en 15 juli, mogen we volgens de Gedragscode Bosbeheer geen bomen vellen. Daar sta ik volledig achter, maar het is altijd weer timen met ons productiebos.”

Biodiversiteit

“Een deel van het bos bestaat uit productiebos, waar we hoogwaardig Douglasshout telen dat wordt verkocht aan houthandels. Een meerjarenplanning is daarin heel belangrijk. We vellen verspreid over het bos bomen van zo’n 50 jaar oud en zorgen vervolgens voor nieuwe jonge aanplant zodat het bos intact blijft. We letten goed op de klimaatverandering zodat er niet alleen hele oude bomen blijven staan, maar ook andere soorten bijkomen. De ratelpopulier kan goed tegen droogte en de hazelaar gaat verzuring tegen. Ik vind het heel belangrijk om op deze manier aan de biodiversiteit van de natuur te denken. En het is in mijn ogen goed dat het landgoedbeheer op deze manier bekostigd wordt, waardoor het zorggeld voor de zorg bestemd blijft.”

Uniek aan ONO

Wat ONO uniek maakt, is volgens Frans de veelzijdigheid. “Prachtige uitgestrekte

weilanden, een mooi park met een hertenkamp en een bos met grote diversiteit in soorten en leeftijdsopbouw. Maar vergeet ook de dieren niet. Er leven reeën, eekhoorns, vleermuizen en roofvogels. Ook zijn er zeldzame spechtensoorten, broedgevallen van de wespendif en er woont hier een vast dassenkoppel.”

Pracht van het boswachtersvak

Zijn jubileum vierde Frans met koffie en gebak met zijn collega's. Ook had hij een koffiemoment met Hans Somer (Bestuurder) en Mireille Prins (Directeur Zorg & Behandeling) die hem feliciteerden met zijn jubileum. “Daarna ging ik weer snel aan het werk” zegt hij lachend. Het typeert Frans; hij staat niet graag in de belangstelling maar is een bescheiden, harde werker. Frans kijkt terug op 25 mooie jaren. “Je maakt veel mee in zo'n lange tijd. De omvorming van het Beekdal van verpachte landbouwgrond naar natuur in 2012 zal mij zeker bijblijven. Maar ook de connectie met de verpleeghuizen is mooi. Het geeft een goed gevoel dat ik kan bijdragen aan een mooie omgeving voor de bewoners. Gelukkig heb ik nog een paar jaar de tijd om de pracht van mijn mooie boswachtersvak uit te oefenen.”

Landgoed Oranje Nassau's Oord: de schapen zijn weer geschoren!

DE VERZAMELING VAN TINY RIETMAN

Deze keer gaat het over de wereldwijde fluitenverzameling van Tiny Rietman. Tiny is mantelzorgster geweest van wijlen mevrouw Hennie van Deelen, wiens prentbriefkaarten in Brasserie Emma waren te zien en wiens verhaal in de vorige Emma te lezen was. Tiny beschikt over een verzameling van meer dan 100 verschillende (dwars) fluiten, waarbij elke fluit een eigen verhaal kent. Een gedeelte van de verzameling is te zien in de brasserie. Hier een voorproefje:

Van de panfluit uit Peru, hier rechts op de pagina, wordt gezegd dat de vrouw die dit instrument bespeelt binnen een jaar een baby mag verwachten. Toen Tiny de fluit kreeg was ze al wat ouder, maar dat was voor de verkoopster geen aanleiding om niet stellig in dit verhaal te blijven geloven.

De fluit hier links komt uit Thailand en is met de hand gemaakt. Het bijzondere houtsnijwerk kostte de bejaarde maker vele werkzame uren. Tiny heeft jarenlang dwars- en blokfluitles gegeven, ook aan kinderen.

Aangestoken door het enthousiasme van de juf brachten leerlingen regelmatig een fluitje mee vanaf een vakantieadres. Zo is de verzameling verder gegroeid.

Een kijkje in de vitrine van Brasserie Emma in Oranje Nassau's Oord is aan te bevelen. En ze hebben er goede koffie!

ALGEMENE INFORMATIE

Redactie:

Kees van der Meiden
Marian van Swinderen

Met bijdragen van:

Klinker
Cees Kroon
Gerrit Welink
Tiny Rietman
Yvonne Wijnen- Kaak

Oplossing puzzel

EMMA 3:

Horizontaal

2. VINK
4. RIJN
5. FLUITEKRUID
8. JULIANA
10. WISSELGELD
11. LEEUWEN
12. WAGENINGEN
14. PARIJS
17. REMBRANDT
19. NOORDZEE
20. BACH

Verticaal

1. BENELUX
3. UITERWAARDEN
6. MADELIEFJE
7. SNEEUW
9. KOE
13. EMMA
15. AMSTERDAM
16. FEBRUARI
18. HERMANS

Foto's en illustraties:

cofre
Marian van Swinderen
Zinzia

Contact:

info@keesvandermeiden.nl
marianne.vanswinderen@gmail.com
Tel. 06-15659637

U kunt eventueel een van de medewerkers van de afdeling vragen ons namens u te mailen.

zinzia

ZORGGROEP